

15.09. 2014 kl. 11:30 – Bárðarbunga

Fundi vísindamannaráðs Almannavarna sitja vísindamenn frá Veðurstofu Íslands og Jarðvísindastofnun Háskólans ásamt fulltrúum frá Almannavarnardeild ríkislögreglustjóra. Fundinn sat einnig fulltrúi Umhverfisstofnunar og sóttvarnarlæknis.

Á fundi vísindamannaráðs í morgun kom eftirfarandi fram:

- Staða og horfur um eldgosið í Holuhrauni og áframhaldandi sig í Bárðarbungu eru svipaðar og í gær. Vegna aðstæðna á vettvangi hafa vísindamenn fært sig af svæðinu og því eru ekki nýjar upplýsingar um framrás hraunsins og þróun gossins.
- Sig í Bárðarbungu heldur áfram eins og undanfarna daga. Út frá GPS mælingum hefur sigið í miðri öskjunni verið um 50 cm á dag.
- Skjálftavirkni er svipuð og hefur verið síðustu daga. Flestir skjálftanna eru við Bárðarbungu og ganginn undir Dyngjujúkli. Stærsti skjálftinn, M5,0 að stærð, varð rétt uppúr kl. 8 í morgun við suðurbarm öskjunnar. Fjórir aðrir skjálftar, rúmlega 3 að stærð, urðu við öskjubarminn í nótt.
- GPS mælingar sýna óverulegar jarðskorpuhreyfingar umhverfis ganginn norðan Vatnajökuls.
- Loftgæði í byggð:
 - Í gær mældist töluverð gasmengun á Mývatnssveit. Hæsti toppur mældist 1250 míkrogrömm í rúmmetra. Líklegt áhrifasvæði loftmengunar vegna jarðelda í Holuhrauni er í dag norður af gosstöðvunum og markast af Bárðardal í vestri og Hólasandi í austri. Í kvöld dregur úr vindi og verður hann vestlægari, áhrifasvæðið færir þá í austur og eru þá líkur á megnun frá Mývantssveit og austur í Vopnafjörð. Á morgun er gert ráð fyrir hægari suðvestan og vestanátt og líklegt áhrifasvæði er þá frá Vopnafirði í norðri og suður eftir Austfjörðum.
- Leiðbeiningar:
 - Ef fólk finnur fyrir óþægindum er mælt með að halda sig innandyra, loka gluggum, auka kyndingu og slökkva á loftræstingu. Gott er að lofta vel út þegar loftgæði eru góð. Tafla um viðbrögð við loftmengun hefur verið birt á vef Umhverfisstofnunar www.ust.is. Hægt er að fylgjast með mælingum á loftgæðum á síðunni loftgæði.is. Veðurstofan birtir textaspár á vef sínum og viðvaranir eftir því sem aðstæður breytast.
 - Tilmæli og leiðbeiningar frá Sóttvarnalækni og Umhverfisstofnun má finna á heimasíðum stofnananna. www.ust.is og www.landlaeknir.is
 - Veðurfræðingar Veðurstofu munu koma fréttum af brennisteinsgasi á framfæri í heðfbundnum veðurfréttatímum á RUV.
 - Umhverfisstofnun kannar möguleika á því að fá fleiri mæla til landsins svo betur megi fylgjast með gosmengn frá eldgosinu.
 - Hægt er að senda inn fyrirspurnir og upplýsingar til Umhverfisstofnunar vegna loftmengunar á netfangið gos@ust.is. Umhverfisstofnun óskar sérstaklega eftir upplýsingum frá fólki sem hefur lent í háum styrk; hvar það var statt, tímasetningu, lýsingum á gasmekki eins og lit og skyggni og lýsingum á áhrifum (sviði í augum o.s.frv.). Fljótlega verður virkjuð upplýsingasíða á vef Veðurstofunnar fyrir þannig upplýsingagjöf.

- Þrjú möguleikar eru taldir líklegastir um framvindu:
 - Öskjusig í Bárðarbungu hættir áður en það verður mikið og gosið í Holuhrauni fjarar út.
 - Stórt öskjusig í Bárðarbungu. Gos í Holuhrauni verður langvinnt eða vex. Mögulegt að sprungan lengist til suðurs inn undir Dyngjujökul og valdi jökulhlaupum og gjóskufalli. Einnig er mögulegt að sprungur opnast annar staðar undir jöklinum.
 - Stórt öskjusig í Bárðarbungu og gos í öskjubroti. Slíkt gos gæti brætt mikinn ís og valdið verulegu jökulhlaupi. Öskufall gæti orðið nokkuð.

Ekki er hægt að útiloka aðrar sviðsmyndir.

Frá Veðurstofu Íslands:

- Litakóði fyrir flug er áfram appelsínugulur fyrir Bárðarbungu.